De betekenis van Europa is zeer gering geworden. Daardoor ook verliest de arbeidersbeweging van Europa zijn overheersende positie in de gehele wereld. Dat werkt terug op die klasse, schept moedeloosheid en gedachten van machteloosheid. De Europese arbeiders echter hebben in de vorige decennia vooral daarom sociale voorzieningen kunnen verkrijgen, omdat het Verre Oosten zo schrikbarend werd uitgebuit. Die periode gaat eindigen. De schijnbare zwakte van het Europese proletariaat zal echter verdwijnen, naarmate het internationaal leert denken en er zich van bewust gaat worden, dat het een deel is van het grote leger van de arbeid over de gehele wereld. De millioenen in Amerika, een hoog ontwikkeld kapitalistisch gebied, de tientallen millioenen in het Verre Oosten, dat zijn industrialisatie op krachtige wijze aanvangt, zij bieden ons toch inderdaad de zekerheid, dat de strijd niet is gestreden. Op nieuw en hoger plan zal zich internationaal de strijd inzetten. Wanneer wij open staan voor het begrip, dat strijd- en organisatievormen zich richten naar de omstandigheden, dat wij hieromtrent de wijsheid niet alleen in pacht kunnen hebben, dan wordt het ons duidelijk, dat er toch inderdaad sprake is van grootse perspectieven. Perspectieven die ons ook een uitkomst bieden voor de ellende en de chaos van het Europese heden.

Een bijzonder goed plan

Herdruk van „De grondbeginselen van de Communistische Productie en Distributie."

Onze vrienden, in het bijzonder zij, die bij tijd en wijle onze bijeenkomsten bijwoonden, weten, dat in onze discussies meermalen is gesproken over de inhoud van een geschrift, dat jaren geleden werd samengesteld door de G.I.C. (Groep Internationale Communisten): „De grondbeginselen van de Communistische Productie en Distributie."

Dit geschrift beoogde zeker niet de beschrijving van een communistische heilstaat. Evenmin lag het destijds in de bedoeling een soort revolutionnair Plan van de Arbeid het licht te doen zien. Het vond voornamelijk zijn ontstaans-oorzaak in de bittere ervaringen omtrent de loop van de Russische revolutie. De snel groeiende nieuwe Russische totalitaire staat, de liquidatie van de arbeidersraden, het ontstaan van een nieuwe heersende laag, of klasse, in dat land, mochten niet alleen worden geweten aan het aan de macht komen van ongewenste, kwaadwillige leiders, enz. Het historisch-materialisme eiste diepergaande verklaring. Alleen dan konden de ervaringen uit deze revolutie de lessen opleveren, die het proletariaat voor de verdere strijd behoefde. Het ligt natuurlijk niet in onze bedoeling, daarop nu diep in te gaan. Maar het onderzoek dat destijds door de G.I.C. werd ingesteld, leidde er toe, dat het wezen van de kapitalistische productiewijze, zoals dat door Marx in „Het Kapitaal" werd verklaard, als uitgangspunt werd genomen voor het begrijpen van het gebeuren in het Rusland van na 1917. Geconstateerd werd, dat de organisatie van het economische leven in dat land, onder volkomen staatsbeheersing, gebaseerd bleef op de kapitalistische warenproductie. Daarbij bleef dus ook de arbeid een waar en dus handhaafde zich voor de arbeidersklasse de loonslavernij, zij het dan dat in de meeste gevallen de staat de werkgever-ondernemer werd. Zo kwam de vraag aan de orde, wat in tegenstelling tot het kapitalisme de grondbeginselen moesten zijn ener communistische productie en distributie. Aansluitende op de marxistische waardeleer, werd daarbij geconcludeerd, dat de waarde van de producten feitelijk wordt bepaald door de daaraan bestede maatschappelijk noodzakelijke arbeid. In een communistische orde zal dit dan ook het uitgangspunt moeten zijn, niet versluierd door het geld. Het zou te ver voeren om de diepgaande consequenties daarvan in dit artikel te behandelen. Wij wijzen er slechts op, dat daarmede de strijd om het communisme een totaal ander karakter verkrijgt, dan tot dusverre door de oude arbeiderspartijen werd gevoerd dat o.a. het oordeel over partij en staat totaal anders wordt. Ook de kwestie van de collectieve beheersing van het productie-apparaat door de arbeiders krijgt dan een veel duidelijker en positiever gezicht.

Meermalen hebben wij het betreurd, dat het geschrift niet meer leverbaar was. Er is nu besloten tot herdruk in afleveringen over te gaan. Er zullen, snel op elkaar volgend, ongeveer 15 afleveringen verschijnen, elk van 10 of 12 pagina's, waarvan de prijs 25 cent per aflevering zal zijn. Voor het inbinden zal naderhand een regeling worden getroffen.

Wij verwijzen naar het intekenformulier, voorkomende in dit nummer van de krant. De oplaag wordt min of meer geregeld naar het aantal intekeningen en het is dus zaak, zich door zodanige intekening te verzekeren van een exemplaar.

Voor de Amsterdammers komt er nog iets bij, tenminste voor hen staat het vast. Maar wij hopen, dat dit plan ook in andere plaatsen uitvoering zal kunnen vinden. Tegen het einde van September zal, aansluitende op het verschijnen van de eerste afleveringen, voor de winterperiode van 1949—'50, een reeks inleidingen worden georganiseerd over hetzelfde onderwerp. Er is ons in het verleden vaak gevraagd of iets dergelijks bestond en helaas moesten wij steeds ontkennend antwoorden. Dat gaat dus nu ook veranderen. De bijeenkomsten zullen nader worden aangekondigd, doch zullen éénmaal per veertien dagen worden gehouden. Wie daaraan deel wil nemen, kan dit op het intekenformulier invullen. Wie in een andere plaats woonachtig, voor de organisatie van zo'n cursusreeks belangstelling heeft, wordt ook verzocht dat op te geven. Wij zullen dan bij de voorbereiding met zijn wensen zoveel mogelijk rekening houden.

WERKGROEP CONTACT SPARTACUS.

De Eendracht op de Ronde Tafel-Conferentie

DE STRIJD IN INDONESIE.

Kort na het begin van de tweede militaire actie van het Nederlandse leger in Indonesië, schreven wij in een onzer artikelen, dat Nederland toch zou moeten bukken voor de druk die er van buiten af, vooral door Amerika, op werd uitgeoefend. En we hebben ervaren, hoe Nederland stap voor stap terug moest wijken, hoe de eerste Ronde Tafel Conferentie (R.T.C.) niet doorging en hoe, als voorwaarde voor haar deelnemen, de Republikeinse regering in Djokja moest worden hersteld. En op 't ogenblik zijn we reeds zover, dat op de R.T.C. in den Haag de voorwaarden voor de overdracht van de volledige Souvereiniteit moeten worden vastgesteld. Wij twijfelen er niet aan of er zal volledige overeenstemming worden bereikt, al zal ieder voor zich nog zo veel mogelijk voordeel zien te behalen. De overeenstemming die zal worden bereikt, is echter geen overeenstemming tussen twee volkeren (het Indonesische en het Nederlandse), maar een overeenstemming tussen twee heersende machten, waarbij nog andere machten (b.v. Amerika) geïnteresseerd zijn en dwingend optreden. Het is daarom ook begrijpelijk, dat de Nederlandse z.g. progressieve pers juicht en jubelt over de resultaten van de onderhandelingen. Deze overeenstemming immers biedt grote mogelijkheden om radicaal af te rekenen met de sociale tendenzen van de Indonesische revolutie. Dat die overeenstemming niet gebaseerd is op het leven en het geluk van het Indonesische volk is begrijpelijk. Hier spelen alleen de rijkdommen die Indonesië voort kan brengen een rol. In Indonesië kunnen honderden millioenen geïnvesteerd worden en die millioenen zullen grote winsten opleveren, mits de mogelijkheid van uitbuiting niet geremd wordt door extremistische groepen die zich niet zonder meer willen laten inschakelen in het kapitalistische uitbuitingsproces.

Om die groepen neer te slaan; om dus de uitbuiting van de Indonesische boeren en arbeiders zo hoog mogelijk te stellen, hebben de heersende leiders van Indonesië, de Hatta's, Sukarno's en hoe ze nog meer mogen heten, zich verbonden met de heersende machten van Nederland, na eerst van de extremistische groepen gebruik te hebben gemaakt, om hun positie ten opzichte van Nederland te verstevigen.

Dat hiermede de strijd geëindigd is geloven we niet. Integendeel zal juist nu de strijd zuiverder en scherpere vormen aannemen, omdat het nu geen strijd meer zal zijn verward door nationale tendenzen, maar een zuivere klassenstrijd van de onderdrukten en bezitlozen tegen nationale en internationale heersende machten, die niets onbeproefd zullen laten de uitbuiting succesvol te doen zijn.

Neen, wij kunnen niet juichen over deze overeenstemming. Pas wanneer de arbeidersklasse internationaal haar verbondenheid gaat voelen en beseft dat de strijd van de Indonesische boeren en arbeiders hun aller strijd is, dan pas is er voor ons reden tot juichen.

Intekenformulier

Ondergetekende wenst in te tekenen op het binnenkort in afleveringen verschijnende werk:

De Grondbeginselen van de Communistische Productie en Distributie

Het werk verschijnt in ongeveer 15 afleveringen, elk pl.m. omvattende 10 à 12 pagina's, tegen de prijs van 25 cent per aflevering.
Hij verbindt zich het bedrag (per aflevering) of (ineens bij vooruitbetaling)*) te voldoen.
Hij zal gaarne deelnemen aan een (eventueel) *) te houden serie inleidingen, die om de veertien dagen zullen worden gehouden.

Naam .....

Adres .....

Woonplaats .....

*) Doorhalen, wat niet te pas komt.

10 SEPTEMBER 1949 PRIJS 12 CENT 9e Jaargang No 32.

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS"

Redacteur R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.: postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II. Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg. „De Vlam", postgiro 168797 te A'dam

INZICHT GEEFT MOED EN KRACHT

Het is opmerkelijk, hoeveel revolutionairen, die gedurende jaren hun krachten aan de arbeidersbeweging gegeven hebben, nu aan de kant staan, omdat ze het vertrouwen in de strijd der arbeiders verloren hebben. De apathie en de dadenloosheid van de arbeiders doet bij hen de gedachte opkomen, dat de arbeidersklasse niet meer in staat is een macht te ontwikkelen, tegen het alles overheersende kapitalisme.

Hoewel dit te betreuren is, kan dit verschijnsel toch wel verklaard worden. Denken we alleen maar aan het feit, dat de laatste verschrikkelijke oorlog heeft kunnen plaats vinden vrijwel zonder enige tegenstand van betekenis van de zijde der arbeidersklasse te ontmoeten. Doch dit niet alleen! Beschamender is wellicht, dat de ineenstorting van de z.g. Asmogendheden (Italië en Duitsland) niet het gevolg is geweest van acties van de arbeiders dier landen, zoals dat het geval was bij de beëindiging van de oorlog van 1914—1918 in Rusland en Duitsland, maar dat zelfs bij het tot stand komen van de wapenstilstand de oorlogskrachten het laatste woord gehad hebben, met het gevolg, dat tot nu toe nog geen enkele werkelijke poging tot het verkrijgen van „vrede" is verwezenlijkt. Integendeel, na het einde van de oorlog werd de strijd, al is het dan onder andere vormen, voortgezet en iedere internationale politiek heeft bijna uitsluitend betrekking op het voorbereiden van een nieuwe wereldstrijd. En ook hiertegen is van een bewust verzet der arbeiders geen sprake.

Uit dit alles blijkt, dat de verwachtingen, die men, ook reeds in 1918, koesterde omtrent een mogelijke verwezenlijking van het Socialisme, te hoog gespannen waren. Inplaats van de verwachte overwinning, heeft de arbeidersklasse slechts nederlagen geïncasseerd. Het resultaat van dit alles is, dat de arbeiders in steeds grotere ellende gedompeld worden, om van de bedreiging van een nieuwe wereldoorlog nog maar te zwijgen. Daarbij voelen zij zich ook nog verraden door de vroegere strijdorganisaties. Immers, de oude arbeidersbeweging is geheel vergroeid met deze kapitalistische maatschappij, is hiervan een onafscheidelijk deel geworden. Het moderne kapitalisme heeft de „socialistische partijen" in de regeringen opgenomen, om de massa's van werkers door hen te laten organiseren en leiden als willige werkslaven. Maar niet slechts door haar organisaties is de oude arbeidersbeweging aan het kapitalisme verbonden. Ook door haar opvattingen zit zij er onverbrekelijk aan vast. Want in de verhoudingen van het moderne kapitalisme past niet de gedachtengang dat de grote massa als zelfstandige, opbouwende macht kan optreden, zodat zij moet worden beheerst door beroepsleiders, die haar de juiste weg wijzen en zo nodig op deze weg dwingen. Voor een werkelijk zelf beslissen der arbeiders over eigen lot is geen plaats. Zelfs gaat steeds meer van de oude burgerlijke democratie verloren. Zo eisen de economische verhoudingen van de naties van nu een stabiliteit in de leiding en laten niet toe, dat er door verkiezingsuitslagen radicale veranderingen in de gevoerde politiek worden gebracht. De sociaal-democraten hebben zich hierbij volkomen aangepast en gaan voorop in het streven om steeds meer democratische vrijheden op te heffen. Kon men voorheen nog verwachtingen koesteren, als men maar zoveel mogelijk vertegenwoordigers van de socialistische partijen in het parlement verkoos, tegenwoordig, nu door de diverse regeringen de allerbelangrijkste besluiten buiten het parlement om worden genomen, zijn zulke verwachtingen van alle grond ontbloot.

Voor deze problemen staat nu de arbeidersklasse van heden. Haar oude strijdorganisaties, de vakbewegig en de partij, zijn niet meer dienstbaar aan de strijd van de klasse. Integendeel, vindt deze in haar strijd die organisaties tegenover zich. Van nieuwe strijdorganisaties en strijdmethoden is ze zich nog niet bewust. Daarbij komt, dat ze te worstelen heeft met een traditie van duizenden jaren, n.l. de traditie van het „Leiderschap", waaraan ze zich nog steeds niet heeft kunnen ontworstelen.

Doch ondanks dit alles, het wantrouwen aan de strijd van de klasse is ongerechtvaardigd. Want de strijd van de onderdrukten gaat voort. In het verre Oosten zijn millioenen in verzet gekomen. Ook Amerika gaat een periode tegemoet, waarin arbeidersstrijd, zo goed als zeker, niet uit kan blijven. En in West-Europa is een kentering te bespeuren, al is dit over het algemeen nog gering. Meermalen werd en wordt er door de arbeiders strijd gevoerd tegen de adviezen en besluiten van de Vakverenigingsleiding in of breken er stakingen uit, onder leiding van de werkers zelf, dus over de hoofden van de bestuurders van hun vakbeweging heen. Als voorbeeld noemen we de herhaalde „Zondagsstakingen" van het Engelse spoorwegpersoneel.

We weten het wel: het gaat ons nooit snel genoeg. Maar laat ons bedenken, dat iedere fase in de strijd zijn tijd voor ontwikkeling nodig heeft. Ook de oude strijdorganisaties, uit de nood der tijden geboren, hadden jaren nodig, voor ze kracht konden ontwikkelen. En wij twijfelen er niet aan of ook uit de nood van deze tijd zal nieuw inzicht, zal nieuwe strijd en zullen nieuwe organisaties, die voldoen aan de voorwaarden van die strijd, zich ontwikkelen.

Dit inzicht geeft ons de moed en de kracht en ook de volharding om, alle tegenslagen ten spijt, voort te gaan met onze propaganda.

Toneelgroep „Het Perspectief"

Om zich bij de kameraden in de linkergroep te introduceren, heeft bovengenoemde toneelgroep zich voorgenomen, op Woensdagavond 19 October a.s. een Kameraadschapsavond te organiseren in de kleine toneelzaal van „Krasnapolsky".

Wij heben ons, om het programma tot een aantrekkelijk geheel te maken, o.a. verzekerd van de medewerking van het gezelschap Johan ter Slaa, dat een komische opera ten gehore zal brengen en van een muziek-ensemble van de Jeugdgroep.

De toneelgroep zal, op veler verzoek, een herhaling van het toneelstuk „Begraaf de Doden" geven, terwijl tevens de uit het Amerikaans vertaalde schets: „De gelukkigste man van de wereld" zal opgevoerd worden.

Om iedereen in de gelegenheid te stellen deze avond bij te wonen, is de entrée-prijs vastgesteld op 20 cent (plus belasting) per persoon.

Nadere mededelingen omtrent kaartverkoop enz. volgen.

Verenigingen kunnen schriftelijke aanvragen vóór 10 October a.s. richten aan: Toneel-groep „Het Perspectief", p/a Gebouw De Arend, 1ste Breeuwerstraat hoek Planciusstraat, Amsterdam-C.

HET KOST IMMERS ZOVEEL!

Terwijl in Den Haag de Ronde tafelconferentie plaats vindt, om de voorwaarden vast te stellen waaronder de „onvoorwaardelijke overdracht van de souvereiniteit over Indonesië" aan de komende regering van de Verenigde Staten van Indonesië zal plaats vinden, werd te Amsterdam voor het bijzondere gerechtshof de zaak behandeld tegen twee Haarlemmers, die in Februari 1942 hebben medegewerkt aan het oprollen van de illegale groep rond ons blad „Spartacus".

De kwestie is en bagatelle behandeld. Uitgezonderd enkele bladen, heeft de Nederlandse pers aan de gebeurtenis geen aandacht besteed. Gelet op het feit dat aan andere verraad-gevallen vaak buitengewoon grote belangstelling is besteed, gelet ook op de wijze waarop de zaak werd behandeld en vonnis geëist, kan alleen de conclusie worden getrokken, dat hier sprake is van klasse-justitie en van klasse-pers.

Niemand zal ons beschuldigen van persoonsverheerlijking. Maar, wij kunnen des te zekerder constateren, dat één van de slachtoffers van dit verraad, in de donkerste dagen van het eerste Indonesische verzet tegen de koloniale overheersing, door zijn klasse-inzicht gedreven, zozeer een dapper bondgenoot van het Indonesische proletariaat is geweest, dat zeker zijn werk in Indonesië op het ogenblik in het middelpunt van de belangstelling had moeten staan, ware er werkelijk sprake van komende volledige vrijheid voor de Indonesiërs. Wij hebben in de laatste jaren meermalen de opmerking gehoord: „wanneer Sneevliet nu nog zou hebben geleefd, wat zou hij de Nederlandse regering en vooral de Partij van de Arbeid hebben gegeseld." Ongetwijfeld zou dat het geval zijn geweest, maar velen vergeten daarbij juist het belangrijke uitgangspunt van consequente revolutionnairen uit het verleden. De leus „Indonesië los van Holland nu", door hen gesteld, was gebaseerd op deze redenering, dat nationaal onderdrukte en vooral koloniale gebieden eerst dan een zuivere klassenstrijd zouden te zien geven, wanneer het nationale vraagstuk zou zijn opgelost. Zo zag ook Sneevliet deze kwestie. Maar nimmer heeft hem dit er toe gebracht voor de Indonesiërs alleen het **nationale** vraagstuk te stellen. Zijn optreden daar, kreeg voor de Nederlandse koloniale bezittende klasse juist daarom een niet te verdragen vorm, omdat hij zich ook bezig hield met het jonge Indonesische proletariaat.

Velen van degenen, die in het jongste verleden, geschokt door de houding van de sociaal-democratie, aldus over Sneevliet spraken, vergeten twee dingen, die in feite hun eigen conservatisme ten volle duidelijk maken. Zijzelf stonden in dat verleden niet achter Sneevliet, maar achter de S.D.A.P., die reeds toen fraseerde over „ontwikkeling in de richting van zelfbestuur" enz. Zij vergeten voorts, in hun enthousiasme over de komende Indonesische onafhankelijkheid dat Sneevliet's plaats nu, niet zou zijn geweest naast de nieuwe heersende klasse in Indonesië, maar dat hij zich solidair zou weten met de in verzet gekomen boeren, plantagearbeiders en het nog jonge en betrekkelijk kleine proletariaat. Dit zou hem, als klassenstrijder, ondanks alle gebazel van de machthebbers over „terroristen", plaats hebben doen nemen naast de onverzoenlijken, de extremisten, d.w.z. degenen die de sociale bevrijdingsstrijd verder strijden.

Zo blijkt, dat een deel van deze achterafse Sneevliet-vereerders met deze vereering slechts tekort aan politiek inzicht demonstreren.

Sneevliet's gehele levenshouding was die van de onverzoenlijke klassenstrijder onder alle omstandigheden, ook — en dat mogen zich allen wel duidelijk voor ogen stellen — tijdens de tweede wereldoorlog.

In de aanvang van dit artikel spraken wij over het proces dat Dinsdag 30 Augustus is aangevangen en waarvan de uitspraak op 13 September is te verwachten.

Stellen wij ons het gebeuren in 1942 nog eens duidelijk voor de geest. Sedert Januari 1941 verscheen de veertiendaagse krant „Spartacus" illegaal en daarnaast werden duizenden vlugschriften en manifesten door de groep verspreid. Het was een doorn in het oog van de bezettende autoriteiten. Midden in de oorlog in een door het Duitse fascistische imperialisme bezette gebied werd de stem van verzet, de stem van de klassenstrijd, de stem van de internationale proletarische solidariteit gehoord. De Sicherheitsdienst joeg dag aan dag achter de groep aan, die dit waagde.

Reeds hadden tot tweemaal toe invallen bij drukkers plaats gevonden, doch beide malen tevergeefs. Enige malen moest de wijze van uitgave worden gewijzigd. Maar de krant verscheen, brochures kwamen uit, en temidden van de spannende dagen der jodenvervolging werden de muren van Amsterdam beplakt en de straten bestrooid met snippers, die opwekten tot strijd en solidariteit. Het is een heldenépisode geweest.

Toen viel de slag. Cor Gerritsen, een buitengewoon actieve figuur uit Haarlem gaf bij een zekere Kreuning, die tot ongeveer 1934 lid van de O.S.P. was geweest, in het blad de Urn van de Arbeidersvereen. voor Lijkverbranding, tevens een exemplaar af. Kreuning, die ongeveer in 1941 lid van de N.S.B. was geworden, meldde dit aan de S.D., die daardoor een aanknopingspunt vond om de groep op te rollen.

Ontzaglijk waren de gevolgen. Tientallen werkers vielen de S.D. in handen. Velen hebben in de concentratiekampen het leven gelaten. Enigen kwamen uit deze martel-kampen eerst na jaren terug. Acht werden tot de doodstraf veroordeeld door het „Kriegsgericht".

Aan moed en offers is in die jaren geweldig veel opgebracht. Thans stond Kreuning terecht, terwijl een andere verdachte, na aanvankelijk te zijn gearresteerd, maar daarna vrij spoedig te zijn losgelaten, op grond van zijn verdiensten later bewezen aan het *nationaal* verzet, van de gelegenheid gebruik heeft gemaakt, om naar het buitenland uit te wijken.

De eis tegen Kreuning is 15 jaar, gepaard gaande met ontzetting uit de burgerrechten. Ten aanzien van de andere verdachte is niet geëist uitlevering te vragen. Het motief..... het is al zo lang geleden en het zou zoveel kosten aan de staat om die uitlevering te bewerkstelligen en verdachte dan b.v. 15 jaar de kost te moeten geven. Is het niet schaamteloos om ten overstaan van de nagelaten betrekkingen, ten overstaan van al degenen die in deze bezettingsjaren zo weergaloos hebben geleden, aan te komen met zulke „juridische" motieven?

Het kan welhaast niet anders, of verzwegen motieven moeten hebben geleid tot deze belachelijke eisen..... Het kost zoveel.

Voor ons is het duidelijk, dat wij hier te maken hebben met klasse-justitie, gewild, of ongewild.

Tijdens de oorlog vond de Londense

Alleen het Derde front

Hieronder volgt een overdruk van een artikel van een Noord-Hollands kameraad, dat verschenen is in onze illegale „Spartacus" van half November 1941.

Jullie moet met alle duidelijkheid doen uitkomen, dat zomin als de vrede, die Duitsland begeert, als door een Engels-Amerikaanse vrede iets anders en beters verkregen kan worden dan na afloop van de eerste wereldoorlog is verkregen. De wereld bleef door tegenstellingen verscheurd. Die tegenstellingen gaven aanleiding tot een nieuwe wedloop in de bewapening; uit die bewapening is de tweede wereldoorlog ontstaan, waarvan op dit ogenblik voor millioenen in de wereld het einde nog verder weg ligt, dan toen de Duitse legers Polen onder de voet liepen.

De huidige oorlog woedt op volle kracht, richt dagelijks verwoestingen aan en grijpt steeds verder om zich heen. De strijd aan de fronten wordt met scherpe middelen gevoerd. Het aantal slachtoffers wordt steeds groter; radeloosheid is het deel van hen, die uit hun haardsteden verdreven, als vluchtelingen treken langs de wegen; overal in de wereld ondergaat de mensheid in vele vormen de gevolgen der ongebreidelde vernietiging van mensenlevens en stoffelke goederen. Nooit is zo sterk aan de gehele mensheid gedemonstreerd, dat de uitkomst van het kapitalistisch wereldbestel barbarisme is, ondergang in bloed en tranen.

— O —

Indien Duitsland de oorlog zou winnen, dan overheerst dit land het gehele Europese vasteland en zwaait bovendien de scepter in de verworven koloniale gebieden, leeft het Duitse nazidom zijn wildebeesten-instincten uit tegenover de gekleurde volkeren, die de koloniale krachtpatserij deelachtig zullen worden van de edel-germanen, die in hun misdadige vervolgingen van het jodendom bewijzen, tot welke duivelse practijken zij in staat zijn. Om de nieuw verworven macht veilig te stellen en nog uit te breiden (er bestaat geen grens voor de bevrediging der behoeften van het Duitse imperialisme) zal na de oorlog het door de bevochten overwinningen versterkte Pruisis-Duitse militarisme zijn bewapening nog meer uitbreiden, zal de uitbuiting van het Europese continent voor dit doel nóg sterker worden gemaakt.

Duitse economische organisaties, reuzen-trusts, banken, rederijen, industriële bedrijven, spoorwegen, zullen de beste levenssappen van alle Europese landen opzuigen, de nazi-duitse geest van tirannie en onderdrukking zal zich als een besmettelijke ziekte uitbreiden. Slavernij en paradepas zullen aan de bloei van de Duitse cultuur dienstbaar gemaakt worden. De nieuwe „ordening" van Europa verplettert de werkende massa in de van Duitsland afhankelijke landen. Er zal gradueel verschil zijn in de stelselmatige exploitatie van de levensbelangen van de andere volkeren, maar zelfs die als Nederland de troost deelachtig worden gelegenheidsfrasen over bloedverwantschap met het uitverkoren „herenvolk" te vernemen, zullen slechts vazallen van het Duitse tiranniebewind zijn.

De millioenen van het Europese continent zullen naar een nieuwe botsing met het Amerikaans-Engels imperialisme gedreven worden.

— O —

En als de overwining in deze oorlog toch nog door het bondgenootschap Engeland—Amerika bevochten wordt, welke vooruitzichten bestaan dan? De schone verklaring van Roosevelt en Churchill kan geen sterveling misleiden, die nadenken wil. Afgezien van de onderlinge tegenstellingen, die tussen Washington en Londen bestaan en die ook gedurende de tegenwoordige oorlog herhaaldelijk op de voorgrond treden, zullen beide landen gemeenschappelijk streven naar de dienstbaarmaking van het Europese continent aan het Amerikaans-Engels kapitaal. Omdat dan Engeland en Amerika de zeeën en de wereld zullen beheersen, zullen Europa, Afrika en Azië uitbuitingsgebieden zijn voor de Engels-Amerikaanse banken, trusts, rederijen en fabrieken. Veel zal er gesproken worden over de onafhankelijkheid, de „democratie", over „rechten en vrijheden", doch allen zullen dienstbaar zijn aan de Engels-Amerikaanse belangen. Omdat ook dan gerekend moet worden met nieuwe pogingen van Duitsland en Italië om de gevolgen te boven te komen van de geleden nederlaag in deze oorlog, zal ook het imperialisme van Amerika en Engeland nieuwe bewapening aan de orde stellen met de bekende gevolgen daarvan.

Tenslotte zal de derde wereldoorlog losbarsten, omdat de wereld de opperheerschappij van het Engels-Amerikaanse kapitaal niet zal verdragen, omdat niet aleen Duitsland, Japan en Italië zich van dat juk zullen willen ontdoen, maar ook de gekleurde volkeren genoeg krijgen van de rol, die hun door de democratie van Washington en Londen wordt toebedeeld. Ook de Engels-Amerikaanse overwinning in de oorlog voert naar het nieuwe bloedbad, waaraan de proletarische massa in alle landen het grootste aandeel zal leveren. Zoals het imperialisme, niet in het minst dat van Engeland en Amerika, verantwoordelijk is voor de vorige en huidige oorlog, de volkeren der aarde naar deze oorlog heeft gedreven, zo zal een Engels-Amerikaanse overwinning de mensheid naar een volgend bloedbad drijven.

De beide fronten van de tegenwoordige oorlog zijn er op uit, de noodlottige kapitalistische orde met haar winzucht en haar bruut geweld in stand te houden. Het wereldproletariaat zal bij de overwinning van beide fronten het gelag betalen en het grootste deel van het kanonnenvlees leveren, dat in de derde wereldoorlog verbruikt moet worden.

Die stromingen in de arbeiderswereld die wel zeggen het socialisme te willen, doch die voor de practijk van elke dag kiezen tussen de beide oorlogsfronten, de voorkeur aan één der fronten geven, dat front ondersteunen en zijn overwinning wensen, hebben geen uitweg voor de proletarische klasse.

In ons land zijn die stromingen belichaamd in de vroegere S.D.A.P. en de vroegere C.P.N. Zij staan beiden op valse bodem en misleiden beiden de arbeiders. Zij bestendigen de geestelijke slavernij van het wereldproletariaat.

— O —

Denkt over dit alles na, proletariërs. Gij kunt niet passief blijven. Gij kunt Uzelf niet tevreden stellen met de rol in dienst van één der imperialistische fronten, de troosteloze gang mee te maken naar bloedige ondergang en barbarisme. Gij hebt een **eigen** doelstelling in de imperialistische wereldoorlog. Gij hebt een **eigen** plaats en een **eigen** taak. Gij moet het kapitalisme vernietigen, omdat alleen daardoor de mensheid van de monsterlijke oorlog bevrijd kan worden. Dit doel stelt het Derde front. Ook in het derde jaar van deze wereldoorlog is het derde front het proletarische strijdfront van de arbeiders in alle landen weer het grootse bezielende ideaal.

Geen macht ter wereld kan op den duur beletten, dat het werkelijkheid zal worden en zijn bestaan zal gelden in Europa en Amerika, in de oorlogvoerende en bezette gebieden.

Onderschrift van de huidige redactie:

Wij plaatsen dit artikel met groot genoegen, omdat het zo duidelijk de taal spreekt van de onverzoenlijke internationalistische klassenstrijder. De lezer zal intussen bemerken, hoezeer Rusland in dit artikel is vergeten. Dit was gevolg van het ontbreken van een duidelijk inzicht inzake de positie van het staats-kapitalistische Rusland.

Werkt met Spartacus

Het gel

regering het gewenst, haar waardering en bewondering uit te spreken, via de radio, over het dappere werk van deze mannen en vrouwen. Wij wachten het vonnis af ..... zal het teveel kosten?

Maar in elk geval bij het uitspreken van deze eis kan, wanneer wij andere vonnissen, waarbij meermalen de doodstraf werd geëist, daarbij betrekken, slechts de gedachte rijzen: Sneevliet, Dolleman, Menist en al die anderen, waren klassenstrijders, die elk kapitalisme, elk imperialisme bestreden. Hoe kan eigenlijk de Nederlandse bourgeoisie en zijn rechtspleging juiste maatstaven in dit geval aanleggen. Dat zou alleen een revolutionnaire arbeidersklasse kunnen doen.

De bourgeoisie kan evenmin waardering hebben voor de strijd der Indonesische extremisten, als voor degenen die, in Nederland en waar ook ter wereld, de proletarische klassenstrijd consequent wilden of willen voeren. Ook hier geldt: **proletarisch recht groeit alleen met proletarische macht.**

de crisis

Er was een halve eeuw geleden in een klein stadje van de provincie Gelderland een hoofd van een zogenaamde School met de Bijbel, een Christelijke plattelandsschool, die in voortdurend conflict leefde met de deerntjes en ventjes, dewelke hij verplicht was niet alleen rekenen, schrijven en lezen te leren maar ook de ware Godsvrucht bij te brengen.

Telkenmale, wanneer de herrie hem al te machtig werd, wist hij deze eniger mate te bezweren door over te gaan tot het gebed. Alle inboorlingen uit de omtrek waren er van op de hoogte, dat het geen geloofsijver was, die Meester dreef en hij was dan ook het mikpunt der algemene spotlust, uitgedrukt in het gevleugelde woord: „LAAT ONS BIDDEN, ZEI DE MEESTER".

Deze anecdote schoot ons te binnen, toen we een verslag lazen in ons regeringsorgaan: de katholieke Volkskrant, over een hoge-Pieten-bijeenkomst te Rijssel in Noord-Frankrijk. Laten we maar beginnen te citeren:

„Er was tijdens de Sociale Week zeer hoge en kleurrijke belangstelling voor de les van de president-directeur-generaal van een der Franse grootbanken over een van de moeilijkste en zakelijkste studies van deze week: de econo mische crisisleer."

Ja, dat kunnen we ons indenken, want dat een heel belangrijk onderwerp, en niet alleen van de allerlaatste tijd en niet alleen voor profe soren in de economie.

DE bestrijding van het Marxisme, zowel van genaamd burgerlijke zijde, als van reformistisch kant, was het ontkennen van de juistheid der ste ling, dat Kapitalisme wil zeggen: toeneming v steeds groter wordende crisissen.

De geschiedenis heeft de kleine Marxistisch groepen in het gelijk gesteld tegenover de officie Sociaal-Democratische partijen, die hun grote aa hang toeriepen: „Stemt op ons, en ziet, de to stand der arbeiders wordt zienderogen beter."

Na zoveel jaren lezen we dan vandaag-de-d in een Rooms blad:

„..... of was het een uitdrukking van zorg van alle overheden en van de angst d millioenen: de dreiging der werkeloosheid, h moordende spook, dat de moderne economisch welvaart schijnt te moeten begeleiden?"

„Monsieur Ardant concludeerde tot een permanente crisis, waarin het Kapitalisme zich de laatste 20 jaar bevindt..... in Amerika is tussen 1930 en 1040 de werkeloosheid nooit beneden de tien procent gedaald, maar.....

Toch blijven de conjunctuursschommelingen nog het ergste euvel. Het is eigenlijk bedroevend, te moeten constateren, dat tegenover dit angstige probleem onze wetenschap nog te kort schiet. Wij weten, dat het kapitalisme in crisissen leeft....."

Zouden Troelstra, Vliegen en Schaper zich niet in hun graf omdraaien? Alle middelen om crisissen te voorkomen of te verzachten worden genoemd: geleide inflatie, credietcontrôle, uitvoering openbare werken, vernietiging van overvloedig aanbod, oorlogsvoorbereiding, plan Marshall en wapencredieten van Amerika aan West-Europa. Maar.....

„Of al deze middelen inderdaad voldoende zijn, zal de toekomst nog uit moeten wijzen. Bovendien moeten wij niet vergeten, dat dit alle maatregelen zijn binnen de kapitalistische structuur...

Of echter andere economische structuren, zoals bedrijfsorganisatorische economie of democratische planhuishouding crisissen zullen uitsluiten, moet nog afgewacht worden."

Wij als Marxisten kunnen de heren Professoren al wel vertellen, dat ze bij dat afwachten maar niet te veel moeten verwachten, aangezien die zogenaamd „andere structuren" geen opheffing van de warenproductie, dus van de kapitalistische productiewijze, betekenen. DUS: PERIODIEKE TERUGKEER VAN DE CRISIS.

„Het is eigenlijk een droevige balans: tegenover het meest benauwende probleem der economische wetenschap is onze kennis ontoereikend. Een ernstig gebed om licht tot de H. Geest is eigenlijk de meest concrete conclusie uit een diepe beschouwing over de moderne crisissen."

Inderdaad is het droevig, dat de mensen, die verantwoordelijk zijn voor de kapitalistische rotzooi, net als de meester moeten zeggen: „LAAT ONS BIDDEN".

Het Geweten

Een beter onderwerp voor een philosoof is niet denkbaar; maar in 's hemelsnaam, geen philosofie. Hoeveel uren hebben we niet zoekgebracht met het ontleden van hun lange en duistere zinnen om tenslotte te bemerken, dat de inhoud een vrij simpele was, die in zoveel minder woorden veel duidelijker kon worden gezegd.

Een voorbeeld? Emanuel Kant komt na zeer ingewikkelde verhandelingen over het geweten, door hem aangeduid als „Categorische Imperatief", tot de volgende slotsom: Handel slechts volgens die leerstelling, door welke men tegelijk willen kan, dat ze een algemene wet wordt", wat kort en goed zeggen wil: „Wat gij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet", een oude volkswijsheid, die zo waar is, dat ieder het er van te voren mee eens is, en op de koop toe, nog op rijm.

Natuurlijk wil hiermee niet gezegd zijn, dat de philosofie niets anders is dan hoogdravende taal zonder inhoud. Maar een feit is, dat hij niet alleen gekenmerkt wordt door zijn onderwerp, maar ook door zijn taal.

De philosofen wilden, zij het ook onbewust, doorgaans dat bewijzen, waar hun samenleving, d.w.z. bepaalde klassen in hun samenleving, behoefte aan hadden. Het ging er om moraal en zede van de ene klasse aan de andere op te dringen en als de enig en eeuwig juiste voor te stellen. De waarheid dat moraal en zede middelen waren tot overheersing moest natuurlijk verborgen blijven. Vandaar dat zij zich bedienen van een hoogdravende vage taal, die bij de heersers bekoring en zelfvertrouwen moet wekken en bij de massa der onderdrukten eerbied en ontzag. Ook de kerk, het instrument ter geestelijke onderdrukking bij uitnemendheid, heeft haar eigen taal. Trouwens, iedere klasse, laag, partij of secte die de macht voor zich opeist, heeft zijn eigen jargon, die de boven omschreven doeleinden moet dienen.

Waar het echter gebieden der wetenschap betreft, daar past men wel op voor vaagheid en ondoorzichtigheid. Maar dat is dan ook wetenschap, geen philosofie. Iedere philosofische knoeierij met woorden zou hier onbruikbaar zijn.

Wanneer wij dus over bovengenoemd onderwerp schrijven, zullen we iedere philosofische afwijking trachten te vermijden en de grootste duidelijkheid en eenvoud in acht nemen.

Het geweten dan, is ons geen onbekende. Bijna dagelijks ervaren wij voorvallen, waarbij wij een oordeel volgens het geweten moeten vormen. Zo zegt ons geweten ons in het gezin, dat wij geen lid boven het andere moeten bevoordelen, tenzij het ziek is of zwak. In het spel zowel bij jongen als bij ouderen gelden gelijke regels. In stakingen gaat de arbeider bij zijn geweten te rade, wanneer hem voordelen geboden worden als hij gaat onderkruipen. Wanneer inwoners van een gemeenschap worden aangevallen, is het een gewetenskwestie of men zijn leven zal wagen of niet. Zo zijn er vele gebieden waarop en omstandigheden waarin het geweten meespreekt. Het betreft hier altijd een houding, die men aan moet nemen tegenover genoten, hetzij gezins-, partij- land- of klassegenoten. Zonder een bepaalde gemeenschap is van geweten geen sprake, doch vergeten wij niet dat het juist het conflict is tussen individu en gemeenschap, dat de inhoud van ons geweten vormt. Komt dit conflict niet in het geding, dan kan men ook niet van geweten of gewetensconflict spreken.

Wij stellen dus vast, dat het geweten een gemeenschap dient en dus een nuttige zaak is. Of wij een geweten bij de geboorte meekrijgen of dat het in het samenzijn ontstaat, is hier van geen betekenis en kunnen wij buiten beschouwing laten. Het is en blijft de nuttige dienaar van een gemeenschap en wanneer de gemeenschap de plaats is waarbinnen het individu zijn behoud en geluk vindt, is het langs deze omweg weer in dienst van het individu.

Hier stellen wij echter een voorwaarde, die van ons verlangt, dat wij eerst uitkijken of de gemeenschap die wij op het oog hebben, wel ons behoud en geluk waarborgt. Is dit niet het geval en zien wij dat in, dan zwijgt het geweten, want het is niet meer nuttig, het mist zijn doel. Toch komt het maar al te vaak voor, dat er ondanks de nutteloosheid van het geweten, toch een gewetensconflict is. Dat komt omdat de individu de nutteloosheid niet inziet, dat hem de belangen van anderen van zijn prilste jeugd af als zijn eigen belangen zijn voorgehouden en zijn geweten zich dus tegen hem keert. Of het geweten in dienst zal staan van het individu, hangt dus ook van zijn inzicht af.

Heeft hij b.v. in onze samenleving eenmaal ingezien, dat door voor nationale opbouw te kiezen, hij de belangen der heersende klasse dient, dat hij door voor vakverenigingen en partijen te kiezen, de belangen der bonzen dient, dan zal zijn geweten, wanneer deze instellingen bedreigd worden, niet in opstand komen. Het blijft zwijgen. Een soort apathie treedt in, waarbij hij zich vaak in persoonlijke hobbies gaat uitleven.

Ziet hij echter een andere gemeenschap groeien met toekomst voor zich en zijn klasse, dan ontstaat weer het conflict, gering of hevig, om daarvoor persoonlijk offers te brengen.

Het gewetensconflict stelt voorop een gemeenschap. Bij losstaande individuen kan van een geweten geen sprake zijn, daargelaten of menselijke individuen werkelijk in alle opzichten los van elkaar kunnen staan. Om dus het geweten te begrijpen, moeten we het gebied begrijpen waarop het werkzaam is; dat is een of andere gemeenschap. Het onderwerp is bij lange na hiermede niet uitgeput. Vooral de dwingende kracht waarmee het geweten ons tot een bepaalde daad aandrijft, bleef hier buiten beschouwing. Hierop hopen wij echter later terug te komen.

SPARTACUS OP DE VESUVIUS

Verantwoording ingekomen bijdragen over de maand Juni 1949.

Door de Amsterdamse agent ontvangen:

a. Losse bijdragen:
J. H. T. te S. *f* 1.—, J. v. B. te R. *f* 1.—, B. S. te A. *f* 1.—, L. v. d. J. te A. *f* 1.25. Totaal *f* 4.25.

b. Vaste bijdragen:
J. V. *f* 1,—, P. B. *f* 0.50, P. S. *f* 0.50, Lezers Barentszbuurt *f* 4.24, Tj. B. *f* 1.—, J. de G. *f* 1.56, L. B. *f* 4.—, D. S. *f* 0.50, J. B. *f* 0.50, W. W. *f* 0.25, P. B. *f* 2.—, W. v. d. W. *f* 1.—, S. H. *f* 1.—, B. N. *f* 2.50, H. G. L. *f* 10.—, W. S. *f* 4.—, B. R. *f* 1.—, N. A. *f* 2.50. Allen te A. Totaal *f* 38.05.

Over de Uitgeverij „De Vlam" ontvangen:
B. v. 't H. te K. a/d Z. *f* 1.—, H. H. te A. *f* 1.50, F. de R. te R. *f* 0.90, J. P. A. C. te B. *f* 2.—, K. v. W. *f* 0.50, G. K. te R. *f* 6.—, G. H. W. te 's-Gr. *f* 1.—, A. P. te Z. *f* 7.25. Kleinere bijdragen *f* 0.75. Totaal *f* 20.90.
Totaal generaal *f* 63.20.

Zegepraal

Uit een artikel met die titel, van de hand van H. Sneevliet, opgenomen in het dagblad „De Indiër", uitgegeven op Java. Het verscheen 19 Maart 1917 na de ontvangst van de eerste telegrammen over de Russische omwenteling.

Dringen de tonen [illegible] ugdeklokken ook tot de steden en dessa's dezer landen door? Hier leeft een volk in een door de natuur als geen ander gezegend land.

Hier leeft een volk, behoeftig, onwetend.

Hier leeft een volk, brengt rijkdommen voort, die al sedert eeuwen wegvloeien naar de brandkasten der heersers in West-Europa.

Hier leeft een volk, dat duldt en draagt.

Politike organisatie verboden.....

Politieke actie slechts toegelaten **als actie van de heerser**, als hoon voor het volk..... Acties b.v. voor militaire weerbaarheid ter verdediging van het „vaderland", door de vreemde heerser aan zijn bevolking ontnomen.

Hier leeft en duldt en lijdt en draagt een millioenenvolk al eeuwenlang..... en sédert Dipo Negoro was er geen der voormannen, die de massa in actie bracht om eigen lot in handen te nemen.

Ook het Russische volk duldde een onderdrukking van eeuwen; was arm en grotendeels analphabeet als gij.

Volk van Java, de Russische revolutie houdt ook lessen in voor U!!

Herdruk van

„De Grondbeginselen van de Communistische productie en distributie"

Wij vestigen nogmaals de aandacht van onze lezers op het bericht in ons vorige nummer, inzake bovengenoemde herdruk.

Vermoedelijk zal de eerste aflevering reeds vrij spoedig verschijnen. Het ligt namelijk in ons voornemen de met de verschijning van de afleveringen te Amsterdam te organiseren cursus, reeds aan te vangen op Maandag 26 September a.s. Er zal voor worden gezorgd, dat de deelnemers de eerste aflevering dan reeds enige dagen in hun bezit hebben. Daaruit volgt dus, dat spoedig een aanvang met de verzending van de eerste aflevering zal worden gemaakt.

De cursus wordt gehouden in het gebouw „De Arend", Planciusstraat hoek Breeuwerstraat.

Reeds beginnen de aanmeldingen binnen te komen. Maar, terwijl de kleine groep in Hengelo ons reeds berichtte, dat ook zij een cursus zal trachten te organiseren, hoorden wij van andere plaatsen, waaronder Rotterdam en Den Haag b.v. hierover nog niets. Kameraden, overweegt wat ge kunt doen. Het minste is wel in alle plaatsen voor intekenaren te zorgen.

Alle berichten en geld hiervoor te zenden aan W. v. d. Wal, Reinier Claessenstraat 40, Amsterdam-West.

Bondsconferentie

Op Zaterdag 8 en Zondag 9 October zal de herfstconferentie 1949 van Spartacus worden gehouden. Dttmaal gaan we naar Haarlem. Als onderwerp komt ditmaal aan de orde: De sociale toestand van de Nederlandse arbeidersklasse en haar strijdpositie.

Evenals vorige conferenties, zullen de Zondagzittingen toegankelijk zijn voor belangstellenden. Wie dus aanwezig wil zijn, wordt verzocht aan het adres Spartacus, Postbus 7046 Amsterdam-Zuid een toegangsbewijs aan te vragen.

Er staat bovendien nog iets bijzonders op de agenda. Op Zaterdagavond wordt namelijk een propagandistische kameraadschapsavond georganiseerd, ook toegankelijk voor Spartacusvrienden. Medewerking verleent de toneelgroep „Het Perspectief".

De groepen ontvangen zeer binnenkort de voor bereidende stukken voor de conferentie.

Het verschijnen van Spartacus

Naar aanleiding van verzoeken om nadere inlichtingen, delen wij hierbij mede, dat er voor de uiterst moeilijke financiële positie nog geen afdoende oplossing te gevonden. Wij verzoeken dus onze lezers op dit punt nog wat geduld te oefenen. De meest gewaardeerde hulp is werken voor ons blad. Het volgend nummer verschijnt 24 September a.s.

24 SEPTEMBER 1949 PRIJS 12 CENT 9e Jaargang No 33.

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS"

Redacteur R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.: postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II. Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg. „De Vlam", postgiro 168797 te A'dam

De naaste toekomst van onze klasse

We zullen opnieuw moeten leren strijden

De laatste tijd schreven wij herhaaldelijk over de positie van de Europese-, en in dat verband over de Nederlandse arbeidersklasse. Daarin poogden wij een antwoord te geven op de vele vragen die rijzen, die in het bijzonder rijzen bij hen, die, zeer begrijpelijk, niet steeds opgewassen zijn tegen de dagelijkse materiële zorgen en de voor strijdbare elementen in de klasse zo drukkende omstandigheid, dat er van werkelijke arbeidersbeweging zo weinig sprake is. Het antwoord moest steeds hierop zijn afgestemd, dat hoe moeilijk de positie, in het bijzonder in Europa, ook voor de arbeidersklasse is, de strijd in een klassenmaatschappij niet kan uitblijven en dat onze klasse zich de nodige nieuwe inzichten en strijdorganisaties zal weten te vormen. Wie dit begrijpt, zal ook het nut van het vaak zo klein en gering lijkende werk van nu, inzien en daardoor steeds weer alle moeilijkheden te boven weten te komen.

Ogenschijnlijk zijn er de laatste weken in de imperialistische wereldpolitiek geen bijzonder spannende momenten geweest. Men kreeg zelfs de indruk, dat de z.g. koude oorlog begon te verslappen. De gebeurtenissen in China voltrekken zich zoals ieder dat verwachtte, dat wil zeggen, het uiteenvallen van het z.g. nationalistische bewind van Tsiang Kai Tsjek gaat voort. De revolutionnaire legers dringen steeds verder voort. In Indonesië wordt de nieuwe orde, de Indonesische Republiek, van dag tot dag zekerder. De oude koloniale verhoudingen worden op de (nu reizende) Ronde Tafel-conferentie geleidelijk aan geliquideerd. En ook dat geeft geen verrassingen meer. De tegenstellingen tussen Joego-Slavië en Rusland verscherpten zich, maar och, ook dat lag in de lijn der verwachtingen. Sensatie verwekte dat niet. En..... worden we eigenlijk niet allen voor een groot deel beheerst door de sensatie? Worden ook strijd-willende arbeiders, misschien gedeeltelijk juist omdat zij in eigen klasse zo weinig strijdbaars waarnemen, niet vervuld door een begeerte naar..... sensatie?

Maar, zoals gezegd, de eigenlijke sensatie ontbrak deze weken. De verkiezingen in West-Duitsland, noch het z.g. Straatsburgse parlement voor Europa, konden in dit verlangen voorzien.

Sensatie is voor de arbeidersklasse een bedenkelijk verlangen; is voor haar totaal ondienstig. Buiten de sensatie om ontwikkelen zich de imperialistische tegenstellingen evenzeer. Ja, spannende situaties in de diplomatie en politiek, wapengerinkel, dreigementen, oorlogsdreigingen, enz., treden naar voren wanneer deze imperialistische tegenstellingen zich tot een bepaalde hoogte hebben ontwikkeld, en de imperialistische machthebbers door de omstandigheden gedreven, die spannende situaties aan het licht moeten brengen.

Een arbeidersbeweging, die de omstandigheden waaronder zij verkeert wil begrijpen, juist wil beoordelen, moet zich dus niet laten leiden door de sensaties, de spannende situaties, maar moet de gehele ontwikkeling van het maatschappelijk leven trachten te doorzien.

Willen we zo een politieke beoordeling geven over het jongste verleden, dan moeten we vaststellen, dat er ontzaglijk veel gebeurt.

Er is de laatste maanden veel geconfereerd over de internationale financiële toestand. Allereerst hebben we in de maand Juli een bijeenkomst gehad van de landen die behoren tot de organisatie voor Europese Economische samenwerking, kortweg naar de Engelse benaming O.E.E.C. genoemd. Het zijn de landen, die in Europa van de Marshall-hulp gebruik maken. Over het daar tot stand gekomen compromis, dat voor geen van de partijen erg bevredigend kan worden genoemd, zullen we hier niet veel zeggen. Duidelijk bleek bij de besprekingen, dat het betalingsverkeer tussen de verschillende Europese landen buitengewoon afhankelijk is van de rest van de wereld, vooral van Amerika en de daarvan komende Marshall-hulp. Het compromis betreft dan ook voornamelijk de wijze waarop de onderlinge overdracht van eventuele dollar-overschotten voortvloeiende uit die hulp, zal plaats vinden. Daarbij treedt dus in Europa aan de dag de tegenstelling tussen de landen die een eigen sterke valuta hebben, zoals België, en de landen wier valuta zwak staat, zoals Engeland. Waar Europa als geheel er maar belabberd voor staat, is het duidelijk, dat de besprekingen in Parijs slechts een onderdeel vormden van het gehele internationale probleem.

De besprekingen gingen gepaard met bezweringen van Truman aan het Congres (het parlement) van de U.S.A., om toch vooral de Marshall-hulp niet te beperken, omdat een wereldramp dan niet te vermijden zou zijn.

Ondertussen werd het dollartekort van Engeland steeds nijpender en Cripps, de Engelse minister van Financiën, gaf daarvan in het Engelse Lagerhuis enige malen blijk. Het compromis, waarover wij hierboven schreven, heeft in dit opzicht Engeland weinig kunnen helpen.

Ondanks de pertinente verklaringen van Cripps, dat de regering niet wilde denken aan devaluatie van het pond sterling, groeiden in de pers de beschouwingen over de onvermijdelijkheid daarvan. Engeland, immers, kwam steeds dichter bij een toestand, dat het zijn betalingsverplichtingen tegenover het buitenland en vooral Amerika, absoluut niet meer zou kunnen nakomen. Zo begonnen in het laatst van Augustus te Londen voorbereidende besprekingen voor de verschillende bijeenkomsten die in September te Washington intussen ook reeds hebben plaats gehad. In Londen bleek, dat de Engelse regering 1.5 milliard pond sterling voor het tweede Marshall-jaar nodig achtte, maar dat de O.E.E.C. slechts 850 millioen had voorgesteld.

Vervolg onder titel „De plannen van Washington"